

ATT SÄTTA SIG PÅ TVÄREN

Övningar till sidorna 14–15: Sätt dig på tvären!

TILL LEDAREN

Barn lär sig från tidig ålder att de ska lyda och göra som vuxna säger. Men vad händer när det är orättvist eller fel? Då är det viktigt att kunna säga ifrån. Kanske är det till och med en skyldighet vi har, att protestera och sätta oss på tvären när saker är fel. Även om det är viktigt att barn lär sig att lyssna och respektera andra ska de också lära sig att vuxna också ska lyssna och respektera barn. Men det är viktigt att lära sig hur man kan göra sin röst hörd och hur man säger ifrån och när det är viktigt att man vågar säga ifrån.

BARN KAN SÄGA IFRÅN

Läs texten om barn som har protesterat på sidan 14 i Fredligt.

Prata om: Vad tycker ni om berättelserna? Var barnen modiga? Skulle du våga göra något sådant? Vad skulle du kunna göra?

Börja med att komma på något som du tycker är fel eller orättvist. Är det rätt att Sverige säljer vapen till fattiga länder i krig, eller är det orättvist att bara vissa som får vara med och spela landbandy på rasten? Gör en lista tillsammans med saker som ni vill förändra.

Det enklaste är att ändra i sin egen närmiljö, men det går också att vända sig till politiker för att förändra i samhället. Läs "Så här kan du göra" på sidan 14 i Fredligt och fundera hur du skulle kunna förändra de olika punkterna som ni tycker är fel eller orättvist.

STATYER

Statyer är en övning som belyser orättvisor och förtryck. Det är också en övning i samarbete. Dela in deltagarna i grupper på ca 4 personer. Varje grupp ska göra en staty som gestaltar en orättvis situation. De får kort tid på sig för att inte fastna i prestation. Sedan ska alla grupper visa sin staty för de andra som ska komma på en förändring i statyn som gör att förtrycket bryts.

Till exempel flytta en arm så att den ger något istället för att slå. Försök att komma på så enkla och små förändringar som möjligt. Prova flera idéer om det finns.

Tänk på att bejaka alla idéer, även de mindre bra, för att inte hämma deltagarnas kreativitet.

Prata om: Hur kändes övningen? Vad var lätt eller svårt? Hur kändes det att visa upp sin staty? Hur kändes det när den blev förändrad?

SÄTT DIG PÅ TVÄREN

Barn är det bra att säga emot. Om det är något som du inte håller med om, till exempel att det blir mindre pengar i skolan, så säger du ifrån. Barn har rättigheter och skyldigheter och de måste också lyssna på. Och du kan göra skillnad även om du är barn. Här tipsar vi dig om olika sätt som du kan protestera på.

BARN SOM HAR PROTESTERAT

En skolas i Halmstad protestade mot att deras klasskamrater skulle utvaldas från Sverige. De gjorde närmansamtigheter som de lärde sig till Migrationen som bestämmer över utvisningsbeslut. Klasskamraterna fick till slut stanna i Sverige.

Systrarna Jovica och Ellen var bara 11 år när de valde att sätta sig på tvären. När klassen skulle kora till en föreläsning gick de till skolan och protesterade. De tyckte inte att det kändes bra att låsa på ett konferensrum som gick till barnen som dödskrav. Det var inte lätt att säga ifrån när klassen och lärares vilja program som de skulle tvingas till klasserna. Men de stod på sig och är idag föräbblat för andra att säga till upp för vad som tycker är fel.

SÅ HÄR KAN DU SÄTTA DIG PÅ TVÄREN

- Prata med dina kompisar. Ta reda på om ni är flera som tycker samma sak. Ni får större kraft om ni är många.
- Ta reda på om det finns någon som kan hjälpa er som följare och som kan ge dig bra argument.
- Ta reda på vem som bestämmer i den fråga som du vill påverka.
- Skicka ett brev eller gå till den som du tycker är förståelig på hur det kan bli bättre.
- Bestäm i den som bestämmer. Förklara hur ni ser på saken.
- Om problemen är svåra, ta upp frågan på elevrådet.
- Ta reda på om det finns föreläsningar som är aktuella i din fråga, som du kan gå med i för att göra din röst hörd. Starta en egen föreläsning om det inte finns någon.
- Starta en petition. De alla som tycker ska skriva ett brev till den som bestämmer och kräva förändring.
- Kontakta media och ber dem uppmärksamma problemet. Det kan vara lokalnyheterna eller lokalradio.

Läs mer på www.barnombudsmannen.se

TRO <3 FRED

”Ett viktigt ord i Bibeln är ”shalom” som betyder ungefär ”fred överallt”. Både mellan kompisar, i samhället och världen.

FEM BÄSTA FREDSTIPSEN

1. Protestera när du tycker att något är orättvist eller fel. Använd tipsen på följande sidor.
2. Skänk pengar till projekt som hjälper människor i andra länder där det är krig och fattigdom.
3. Köp Fairtrade-märkta varor i affären. Då får den som gjort varorna rättvis löst, betalt och behandlas rättvist.
4. Supportera fred är också ett bra sätt att bidra.
5. Prata med andra om fred och orättvisor så blir det lättare att göra världen bättre.

VI SOM GÖRER HEMMETS

SVENSKA KYRKANS LINGVA

är en organisation för barn och unga i Svenska kyrkan. Som kristna tycker vi att det är viktigt att alla människor ska få leva ett bra liv. Juven är på plats för barn Du kan bli medlem i Svenska kyrkans Lingva på www.svenskakyrkan.se

KRISTINA FREDSDÖRSELN

är en organisation för alla som vill agera för fred, rättvisa och mänskliga rättigheter på ett fredligt vis. Du kan bli medlem i Kristina Fredsdörrelsen på www.kf.se

KRISTINA FREDSDÖRSELN

INTERNATIONELLT ARBETE

I SAMARBETE MED Svenska kyrkan

TJÖNINGEN

Produktioner och med oss! Här Sida Sida har ett deltagit i produktionen och arbetet för orättvis situation. Redaktion: Therese Gustafsson, Anna Rindberg, Sida Rindberg, Michael Högl (Barn), Sanna Rosell (Illustration) och Ulla Lagerberg

SÄTT SVAR

kompletter som har tillg. är A4-1, B4, C4, C4-C, C4-C, C4-C och har tillg. vändbara genom och i Rindberg blir. Ge du en bra så för du en bra.